
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä

Aika 19.08.2025 klo 14:00 - 14:41

Paikka Heinäveden kunnanvirasto, Kermanrannantie 7, 79700 HEINÄVESI

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 7	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 8	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 9	Ruokakasvatus Heinävedellä	5
§ 10	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen, yksinäisyyden kokemuksen vähentäminen	6
§ 11	Sosiaali- ja potilasasiavastaavien selvitys vuodelta 2024	8
§ 12	Muut asiat	10

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Maarika Kasonen Salstela Maarika Kotilainen Paula Uimonen Jari Luostarinen Mikko Kristiina Räsänen Mikkonen Heli Myllylä Hanna Tiina Hämäläinen	kunnanjohtaja, puheenjohtaja Heinäveden Hyrske vanhus- ja vammaisneuvosto Liperin seurakunta tekninen johtaja talousjohtaja yläkoulun ja lukion rehtori Pohjois-Karjalan hyvinvointialue hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä	 Etäyhteys
Poissa	Gustafsson Auvo Sutinen Viivi		

Allekirjoitukset

Maarika Kasonen
puheenjohtaja

Tiina Hämäläinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

7 - 12

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.
Tarkastusaika 22.8.2025
Allekirjoitukset

Mikko Luostarinen
pöytäkirjantarkastaja

Kristiina Räsänen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Kunnan tietoverkossa 25.08.2025

HEINÄVEDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	2/2025	3
------------------	------------	--------	---

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä	§ 7	19.08.2025
--	-----	------------

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä 19.08.2025 § 7

Kuntalain 103 §:n mukaan toimitella on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päätösehdotus Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

HEINÄVEDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	2/2025	4
------------------	------------	--------	---

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä	§ 8	19.08.2025
--	-----	------------

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä 19.08.2025 § 8

Hallintosäännön 139 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Toimielin valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Päätösehdotus Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Mikko Luostarinen ja Kristiina Räsänen.

HEINÄVEDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	2/2025	5
------------------	------------	--------	---

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä	§ 9	19.08.2025
--	-----	------------

Ruokakasvatus Heinävedellä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä 19.08.2025 § 9
194/00.04.02/2025

Valmistelija Kunnanjohtaja Maarika Kasonen, Kermanrannantie 7, 79700 HEINÄVESI,
puh. 040-5505811, email: maarika.kasonen@heinavesi.fi

Ruokakasvatus tarkoittaa kaikkea ruokaan ja syömiseen liittyvää opetusta, neuvontaa, ohjausta ja viestintää. Ruokakasvattaminen on läsnä joka päivä, kun pohdimme, mitä syömme, mitä laitamme ruuaksi, miten ruuasta puhumme muille ihmisille ja kun keskustelemme ruuasta tai kohtaamme ruoka-aiheita mediassa. Ruokakasvatuksen tavoitteena on, että lapsille kasvaa myönteinen suhde itseensä ja ruokaan.

[Maistuva koulu - Ruokailoa kouluihin!](#)

Perusopetuksen arviointikysely Savonlinnan seutukunnalla tehtiin ajalla 28.4.-9.5.2025. Yhtenä kysymyksenä kyselyssä oli kouluruokailu. Heinävedellä oppilaiden arvio siitä, onko kouluruoka hyvää ja monipuolista oli 1-5 arviolla 2. Huoltajien näkemys oli myös kouluruokailuun liittyvien asioiden hyvistä järjestelyistä 2,2. Arviot ovat siis melko heikot.

Kouluterveyskyselyssä nousee esille myös se, että lapsista ja nuorista iso osa ei syö joka arkiamu aamupalaa. Koululounaan jättää väliin myös 8 ja 9 luokan oppilaista yli 44,4%.

Kouluympäristössä hyvinvointioppimisen ja ruokakasvatuksen kokonaisuuden muodostavat kouluruokailu, eri oppiaineiden opetus ja kouluterveydenhuollossa annettu elintapaohjaus.

Koulupäivän aikana tarjotun aterian tarkoituksena on mm. pitää yllä työvireyttä ja vähentää levottomuutta oppitunneilla. Säännöllinen syöminen edistää oppilaan hyvinvointia sekä tervettä kasvua ja kehitystä.

Kouluruokailun haasteena on monessa kunnassa se, että kouluateria ei maistu osalle koululaisista. Keräämällä koululaisilta palautetta kouluruoasta sekä mahdollistamalla heidän osallistumisensa kouluruokailun suunnitteluun (esim. toiveruokapäivät, maisteluruoat, makukoulut, ruokaraadit) ja toteutukseen, voidaan kouluruoan maistuvuutta koululaisille parantaa.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä keskustelea ruokakasvatuksen tilanteesta Heinävedellä.

Päätös Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä esittää Polkka Oy:lle yhteistyön kehittämistä ruokakasvatuksen osalta.

HEINÄVEDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	2/2025	6
------------------	------------	--------	---

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä	§ 10	19.08.2025
--	------	------------

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen, yksinäisyyden kokemuksen vähentäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä 19.08.2025 § 10
195/00.04.01/2025

Valmistelija

Kunnanjohtaja Maarika Kasonen, Kermanrannantie 7, 79700 HEINÄVESI,
puh. 040-5505811, email: maarika.kasonen@heinavesi.fi

Pohjoiskarjalaisen väestön nykytilanne yksinäisyyden osalta

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus kasvaa lapsuudesta nuoruuteen ikäluokittain. Tytöt tuntevat itsensä yksinäisemmiksi kuin pojat. Lasten ja nuorten ikäluokissa yksinäisyyttä kokevien osuus on viimeisimpien tietojen mukaan hieman vähäisempää kuin koko maan keskiarvo. Aikuisten ja ikääntyneiden väestöryhmissä yksinäisyyttä kokevien osuus on koko maan vertailuarvoon verrattuna muutaman prosenttiyksikön verran suurempaa. Aikuisväestössä pohjoiskarjalaisista itsensä yksinäiseksi tuntevia on n. 15%. Pohjoiskarjalaisista aikuisista ja nuorista siis useampi, kuin joka kymmenes tuntee itsensä yksinäiseksi.

Yksinäisyyden tunne on subjektiivinen kokemus, joka koetaan yleensä epämiellyttävänä. Yksinäisyyden tunnetta ei tule kuitenkaan sekoittaa yksinoloon, joka voidaan kokea myös myönteisenä. Yksinäisyyden kokemisen syynä on yleensä sosiaalisten suhteiden puute. Yksinäisyyteen vaikuttavat useat tekijät, kuten puutteet sosiaalisissa suhteissa sekä oma toimintakyky. (Sotkanet). Sekä objektiivinen yksin oleminen että subjektiivinen yksinäisyyden kokemus ovat haitallisia. Kokemus yksinäisyydestä on kuitenkin huomattavasti voimakkaammin yhteydessä tulevan elämän varrella esiintyviin ahdistuneisuuteen, sosiaalisiin pelkoihin, masennukseen, itsetuhoisuuteen, psyykkisiin sairauksiin, syömishäiriöihin, heikkoon fyysiseen terveyteen ja koulutus- ja työuran katkeamisiin. Yksinäisyys voi aiheuttaa fyysisiä ja psyykkisiä terveysongelmia ja siihen tulisikin kiinnittää enemmän huomiota potilastyössä. (Junttila, Jyrkkä & Tolmunen, 2016.)

Yksinäisyyden ehkäisy on nostettu maakunnallisessa hyvinvointisuunnitelmassa yhdeksi kolmesta painopisteestä teemalla
Osallisuus ja yhteisöllisyys – Yhdessä toisiamme kunnioittaen

Osallisuus ja yhteisöllisyyden painopisteen lähtökohtana on asukkaiden merkityksellisuuden kokemuksen sekä alueen pitovoiman edistäminen. Tavoitteena on ehkäistä ja vähentää asukkaiden yksinäisyyden kokemusta sekä tukea heidän vaikutusmahdollisuuksiaan. Osallisuuden edistämiseksi järjestötoimijoiden merkitys on keskeistä. Järjestöt tarjoavat osallistumisen, mielekkään toiminnan ja vaikuttamisen paikkoja, vertaistukea sekä mahdollisuuksia osallistua yhteisöjen toimintaan. Järjestöjen osaamista pitää hyödyntää palveluiden kehittämisessä nykyistä enemmän.

Heinävedellä kouluterveyskyselyn tuloksissa yksinäisyys näkyy:

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaistainfo (292) 21,1%
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (4712) 15,8%

HEINÄVEDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	2/2025	7
------------------	------------	--------	---

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä	§ 10	19.08.2025
--	------	------------

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä keskustelee osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämisen keinosta yksinäisyyden ehkäisynä.

Päätös Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä kävi keskustelun osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämisen keinoista yksinäisyyden ehkäisynä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä	§ 11	19.08.2025
--	------	------------

Sosiaali- ja potilasasiavastaavien selvitys vuodelta 2024

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä 19.08.2025 § 11

165/00.04.01/2025

Valmistelija

Kunnanjohtaja Maarika Kasonen, Kermanrannantie 7, 79700 HEINÄVESI,
puh. 040-5505811, email: maarika.kasonen@heinavesi.fi

Hyvinvointialueen on lain potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista (739/2023) ja sen 2 §:n mukaan vastattava potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan järjestämisestä alueellaan ja nimettävä sosiaali- ja potilasasiavastaavia, joiden yhtenä tehtävänä on seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä hyvinvointialueella ja antaa siitä selvitys vuosittain hyvinvointialueen aluehallitukselle.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluksessa toimi vuonna 2024 kaksi sosiaali- ja potilasasiainimestä, joista sosiaali- ja potilasasiavastaava Hanna Mäkijärvi on vuoden 2024 alusta lukien toiminut laissa sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminnasta ja sen 8 §:ssä tarkoitettuna asiavastaavatoiminnan vastuuhenkilönä. Tehtävään kuuluu laatia ja koota vuosittain selvitys asiakkaiden ja potilaiden aseman kehityksestä. Toisena sosiaali- ja potilasasiavastaavana toimi vuonna 2024 Kati Saurula. Vuoden 2024 selvityksen laatimisesta on vastannut kuitenkin Hanna Mäkijärvi.

Selvityksen aineisto koostuu asiavastaaville tulleista yhteydenotoista ja myös muista asiavastaavien tietoon tulleista havainnoista koskien asiakkaiden ja potilaiden asemaa ja oikeuksien toteutumista. Tämä selvitys on sosiaali- ja potilasasiavastaavista annetun lain 8 §:n mukaan annettava vuosittain hyvinvointialueen aluehallitukselle sekä sen lisäksi tiedoksi hyvinvointialueen alueen kuntien kunnanhallituksille ja aluehallintovirastolle. Selvitys on myös julkaistava internetissä. Sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminnan piiriin kuuluu lain perusteella myös varhaiskasvatuksen palvelut, jotka ovat kuntien vastuulla.

Vuoden 2024 osalta sosiaali- ja potilasasiavastaaville tulleiden yhteydenottojen kokonaismäärä väheni vuoteen 2023 verrattuna. Yhteensä yhteydenottoja vuonna 2024 oli 1216. Erikoissairaanhoidon koskevien yhteydenottojen määrä on laskenut viime vuosina hiljalleen. Vuosittain yhteydenotot olivat laskeneet noin 10 %. Yleisin potilasasiavastaavalle tullut yhteydenotto erikoissairaanhoidon koskien käsitteli hoitovirhe-epäilyä ja hoitoon pääsyä.

Myös perusterveydenhuoltoa koskevat yhteydenotot ovat vähentyneet vuosi vuodelta. Vuodesta 2022 vuoteen 2023, yhteydenotot vähenivät 44 %. Vuonna 2024 väheneminen oli maltillisempaa, noin 6 %. Vaikka yleisin yhteydenoton syy oli edelleen hoitoon pääsy, on hoitoon pääsyä koskevat yhteydenotot vähentyneet ”Meijän-mallin” aloittamisen jälkeen. Vuonna 2024 vähenivät yhteydenotot koskien terveysasemien puhelinpalvelun toimintaa, joten sen toiminta on ilmeisimmin onnistunut paremmin.

Sosiaalihuoltoa koskeneet yhteydenotot laskivat vuonna 2024 takaisin samalle tasolle kuin missä ne olivat vuonna 2022. Sosiaalihuollon

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä	§ 11	19.08.2025
--	------	------------

palvelujen osalta yhteydenotoissa korostui asiakkaiden kuuleminen. Yhteydenottajat kokivat, että kuuleminen on näennäistä ja päätösten perustelut eivät vastaa asiakkaiden tarpeita. Yhteydenottojen perusteella nousi esiin sosiaalihuollon eri palvelujen yhteensovittamisen edistämisen tarvetta. Määräaikaisena tehtävien päätösten perusteisiin on myös syytä kiinnittää huomiota.

Yhteydenotot laskivat vuonna 2024 vuoteen 2023 nähden kaikilla sosiaalihuollon palvelualueilla. Suhteessa ikääntyneiden palvelujen ja vammaispalvelujen yhteydenotot vähenivät eniten. Lastensuojelua koskevat yhteydenotot pysyivät lähes samalla tasolla kuin vuonna 2023. Vammaispalvelut (29 %) oli sosiaalihuollon palvelualueista useimmin yhteydenoton kohteena vuonna 2024. Toiseksi yleisimmin yhteyttä otettiin lastensuojeluun (26 %) liittyen. Vammaispalveluita koskeneista yhteydenotoista lähes puolet koski henkilökohtaista apua (49 %). Lastensuojelun yhteydenotoista 71 % koski sijaishuoltoa. Sosiaalihuoltoon liittyvistä yhteydenotoista 30 % koski ikääntyneiden palveluja. Yleisimmin ikääntyneiden palveluita koskeva yhteydenotto koski asumisen palveluita (59 %). Aiemmin paljon yhteydenottojen kohteena olleesta omaishoidon tuen palveluista ja erityisesti omaishoitajien lakisääteiset vapaisiin liittyen ei vuonna 2024 tullut juuri lainkaan yhteydenottoja, joten palvelu lienee järjestetty hyvin.

Selvityksessä on sosiaali- ja potilasasiavastaaville tulleiden yhteydenottojen lisäksi myös kerrottu asiavastaavien toimenpiteistä, joiden osalta korostuu neuvonta niin yleisesti kuin erityisesti asiakkaan ja potilaan oikeusturvaan liittyen. Yhtenä oleellisena osana asiavastaavatyötä on myös asian selvittäminen ja sovittelu yhdessä viranhaltijoiden kanssa sekä esiin nousseiden ilmiöiden esiin tuominen hyvinvointialueen päättäjille muutoinkin kuin vuosittaisessa selvityksessä.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä merkitsee tiedoksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavien selvityksen vuodelta 2024.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

HEINÄVEDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	2/2025	10
------------------	------------	--------	----

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä	§ 12	19.08.2025
--	------	------------

Muut asiat

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmä 19.08.2025 § 12

Hyte yhteistyöryhmälle tiedoksi tulevat asiat:

- Seuraava kokous 10.2.2026 klo. 14.00
- Vanhustenviikko 6.-12.10.2025

Päätös

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.